289

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B 19 0 APK 0 22 00 02/0012/554-5291

17.05.2000

KONU : Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 03.05.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0 [illegible] sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız eki Hatay Milletvekili Sayın S.Metin KALKAN ile Bursa Milletvekili Sayın Teoman ÖZALP'a ait yazılı soru önergeleri cevaplandırılarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arzederim.

Fevzi AYTEKİN
Çevre Bakanı

EKLER
EK-1 2 Adet Cevap Metni
(3 Sayfa)

7/1917

290 Müh 6

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN TEOMAN ÖZALP'A AİT 7/1917-5246 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

SORU 1-Bursa Çevre Yolunun tamamlanması ile bu yolun güzergahında bulunan yerleşim birimlerine egzoz gazlarının meydana getireceği kirliliğin zararları Bakanlığınızca tetkik edildi mi?

SORU 2-Çevre yolunun 1 nci ve 2 nci etkilenme alanında araç trafiğinden dolayı kirliliğin artacağı iddiaları vardır. Ayrıca hava kirliliğinde yoğun artışın olacağı belirtilmektedir. Bu konularda ne gibi çalışmalar yapmaktasınız.

SORU 3-Çevre Yolunun geçeceği güzergahlar yeşil ve ağaçlık alanlardır. Kirliliğin neticesinde doğal dengenin bozulacağı iddiaları karşısında ne gibi önlemler aldınız?

CEVAP 1-2-3-Bursa Çevre Yolu ile ilgili olarak mevzuat açısından bir engelin bulunmadığını belirten ilgili kurumların görüşlerinin de ekinde yer aldığı ÇED Raporu 15.08.1997 tarihinde Bakanlığımıza sunulmuştur. Konu ile ilgili oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonu yapılan tüm çalışmaları değerlendirerek faaliyet için "ÇED olumlu Kararı"vermiştir.

Ayrıca, hazırlanan ve İnceleme Değerlendirme Komisyonunca faaliyetin çevreye yapabileceği tüm etkilerini ortaya koyan ve olumsuz etkileri ortadan kaldıran veya en aza indiren önlemleri içeren Nihai ÇED Raporunda belirtilen tüm hususlara uyulacağına dair faaliyet sahibinden taahhüt yazısı alınarak, Nihai ÇED Raporu ile birlikte ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Çevre Yolunun yapımı ve işletme aşamalarında, Nihai ÇED Raporunda belirtilen etkilerin ve bu etkilere karşı alınabilecek veya en aza indirebilecek önlemlerin alınıp alınmadığı Bakanlığımız ve ilgili kurumlar tarafından izlenip kontrol edilecektir.

Çevre Yolunun tamamlanması ile bu yolun güzergahında bulunan yerleşim birimlerine egzoz gazlarının meydana getireceği kirliliğin etkileri modelleme çalışmaları ile ortaya konulmuş ve alınabilecek tedbirler sözkonusu raporda yer almıştır.

Sözkonusu ÇED Raporunda şehir içindeki hava kirliliğinin en büyük etkenlerinden biri olarak gösterilen motorlu araçlardan çıkan emsiyonların azaltılması için

transit geçişlerin şehir dışına kaydırılması gerektiği vurgulanarak, 1996 yılının kış aylarında 46.000 araç geçiş yaparken yaz aylarında şehirden 92.000 aracın transit geçiş yapmakta olduğu tesbit edilmiş ve en kısa zamanda Bursa Çevre Yolu açılarak bu sayede transit geçişlerin (kamyon, otobüs ve TIR) şehir içinden geçişine engel olunması gerektiği belirtilmiş, yapılması planlanan Bursa Çevre Yolunun faaliyete geçmesiyle araç trafiğinde meydana gelecek emisyonlar ve bunların yerel hava kalitesi üzerine muhtemel etkileri ISCST bilgisayar modeli kullanılarak incelenmiştir. İnceleme neticesinde, NO,NO2, NOx,CO,PM ve HC parametreleri dikkate alınarak yapılan model sonuçlarında Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinde belirtilen sınır değerlerin aşılmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, Bursa Çevre Yolunun yapılmasıyla, özellikle kış aylarında yüksek hava kirliliğinin yaşandığı şehir merkezindeki emisyon yükü azaltılmış olacaktır.

Diğer yandan egzoz emisyonlarının etkisinin önlenmesi için yakıtlarda kalitenin iyileştirilmesine yönelik olarak kurşunsuz benzin kullanımının yaygınlaştırılması, benzinde benzen ve aromatiklerin oranının azaltılması ve dizel yakıtta ise kükürt oranının düşürülmesi ve benzin motorlu araçlarda katalitik konvertör kullanımı, dizel motorlu araçlarda ise partikül filtresi kullanımı gibi yeni teknolojilerin kullanılmasıdır. Bu konular Bakanlığımız gündeminde olup, çalışmalar devam etmektedir.

Sözkonusu ÇED Raporuna göre özetle; yapılması planlanan Bursa Çevre Yolunun şehir içi ve dışında yerel hava kalitesine, yer altı ve yer üstü sularına, tarım alanlarına ve toprak kalitesine önemli bir etkisi olmayacağı ortaya çıkmıştır.

Çevre yolunun geçeceği güzergahda yapılacak hafriyat üzerinde bulunan meşe korulukları, makilikler ve çam ağaçları ortadan kaldırılacak olup, ayrıca geçilebilecek en uygun bir koridor olarak ortaya çıkan güzergah üzerinde bulunan zeytinliklerin zarar görmeleri kaçınılmaz olacaktır. Ancak, otoyol inşaatı sırasında güzergah üzerindeki zeytin ağaçlarından sökülüp nakledilmesi mümkün olanlar Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile yapılacak bir poje doğrultusunda yerine getirilecektir. Bu husus da Nihai ÇED Raporuna ilişkin taahhütler kapsamında yer almaktadır.